

**ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ
ФУНКЦІОНАЛЬНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА**

Важливе місце у концепції стратегічного управління займають функціональні зони діяльності підприємства, ефективне функціонування яких повинно забезпечувати досягнення поставлених цілей і реалізацію загальної стратегії у запланований період. Серед них зони маркетингу, виробництва, фінансів, науково-дослідної сфери, інновацій, персоналу, соціальної відповідальності тощо. Стратегії, що розробляються за відповідними зонами, у сукупності формують «стратегічний функціональний набір» підприємства.

Будь-яка функціональна стратегія розробляється з урахуванням широкого кола специфічних чинників, основними з яких є: 1) визначення взаємозв'язку змістовної спрямованості та вектору впливу певної функції на досягнення конкретних цілей та місії підприємства загалом; 2) характеристика впливу (негативний чи позитивний) виконання робіт з кожної функції на розвиток підприємства; наявність сильних та слабких місць у їхній взаємодії; 3) установлення рівня збалансованості між стратегічними тенденціями розвитку підприємства і перспективними напрямками розвитку кожної функціональної зони.

Урахування цих та інших чинників дозволяє в ході розробки відповідних стратегій сформувати високоефективний стратегічний функціональний потенціал (СФП) підприємства, який нами розглядається як діапазон потенційних можливостей, що забезпечуються вибором і розробкою «стратегічного функціонального набору» та функціональної структури підприємства.

Багато вчених зробили внесок у розвиток окремих функціональних складових, але недостатньо обґрунтовано методологічні засади для формування об'єднаного СФП та управління ним, а також його впливу при забезпеченні ефективності стратегічних результатів та стратегічної конкурентоспроможності підприємства.

Управління стратегічним функціональним потенціалом підприємства - це завдання особливої складності. Його рішення вимагає від керівництва використання інструментів, здатних впливати на широке коло кількісних та якісних показників, що характеризують внутрішнє і зовнішнє середовища підприємства, а також враховувати і прогнозувати тенденції їх зміни в майбутньому.

В даний час існує достатня різноманітність методів, що дозволяють вирішувати конкретні питання, пов'язані з управлінням СФП підприємства, які можна звести у три групи: 1) базуються на управлінні ресурсами підприємства; 2) зводяться до вирішення завдань планування і управління науковими дослідженнями і розробками; 3) ототожнюють інноваційну та інвестиційну діяльність і використовуються для розробки стратегічних інноваційних заходів з урахуванням упровадження інвестицій. Але практика показує, що ці методи вирішують лише незначне коло питань, пов'язаних з управлінням функціональними зонами, і не дозволяють глибоко впливати на весь спектр чинників і умов, що формують СФП підприємства та сприяють його ефективній реалізації.

Нові економічні умови створюють необхідність розробки науково-обґрунтованого універсального алгоритму управління СФП на рівні підприємства, що відповідає широкому і динамічному спектру вимог, котрі пред'являються в даний час його зовнішнім та внутрішнім середовищем. Такий алгоритм повинен ґрунтуватися на використанні методів системного аналізу і синтезу організаційно-управлінських рішень; орієнтуватися на досягнення стратегічних та оперативних цілей підприємства, що змінюються у різні планові періоди функціонування; забезпечувати зниження рівня невизначеності при прийнятті стратегічних управлінських рішень а також сприяти досягненню запланованих результатів реалізації «стратегічного функціонального набору» на всіх стадіях життєвого циклу підприємства. Необхідно прагнути до системного управління СФП підприємства, що може забезпечуватись взаємодією всіх підрозділів та служб при використанні єдиної інформаційної бази.